

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolós szerkesztő:
SIPÓSBÉLA.
Kiadók és lapfelfelügyelők:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Domahidy Elemér főispán távozás.

Kovács Gyula alispán jelölt.

Hajdumegye a nemzeti küzdelemben.

Debreczen, november 9.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának mai ülésén nevezetes események folytak le. Bucsuzott Domahidy Elemér főispán, végleg megvált a vármegyétől Rásó Gyula alispán, s a bizottsági tagok zászlót bontottak az új alispán mellett.

Domahidy Elemér főispánról abban a pillanatban, a mikor ott hagyja a főispáni széket — lehetetlen elismerés nélkül megemlékezni. Eltekintve politikai hitvallásától, a mely a Tiszák megcsontosodott konzervatív pártjába sorozza, mint főispán komoly kötelesség tudással, meleg szeretettel viseltett városa és vármegyéje iránt.

Ugy szólnán az ismerkedés első idejében hagyja itt a megyét, de az az idő, a melyet itt töltött — emlékezetes marad a két törvényhatóság előtt. Koncziáns uri modora, közigazgatási jártassága — a közügyek iránti érdeklődése jó emléket biztosítanak számára, s a pártok meghajtják előtte a lobogót.

Rásó Gyulát nem így szerettük volna elbucsuzni látni. A harcz elől visszavonuló vezért bizonyos rezignációval nézzük. Így voltunk vele tegnap. Nyíltan adott kifejezést annak, hogy nem akar esküszegő lenni, azért távozik. Ez alatt azt értette, hogy a kormány törvénytelen intézkedéseit ő végre hajtandónak tartja, s mert az nem áll módjában, eltávozik. Ez a kijelentés nem keltett különösebb emócióit — s ez a magyarázata annak, hogy a negyven évet szolgált tisztviselőt nem úgy bucsuztatták el, a hogy azt szokták.

A vármegye nevezetes közgyűléséről egyébként a következő tudósítás számol be.

A nemzeti ellentállás.

A vármegye közgyűlését Domahidy Elemér főispán nyitotta meg d. e. 9 órakor. Előterjesztették a törvényellenes kormány

kinevezéséről szóló leiratot, majd Fejérváry Géza báró ismeretes intő szövegét.

Veszprémi István bizottsági tag azt indítványozza, hogy a megye tart a fenn eddigi határozatát, a melylyel a nemzeti küzdelemet támogatja.

Rásó Gyula alispán elavultnak mondja az 1504 évi törvényt. A felsőbb hatóságoknak engedelmséget fogadott a tisztviselői kar, esküjét meg kell tartani. Azért távozik a helyéről, mert nem akar esküszegő lenni. A kormány és a törvényhatóságok között pedig áthidalhatatlan ellentét van.

Brassay Károly megegyeztetve Rásó Gyula fejtegetéseit, s csatlakozik Veszprémi István indítványához,

Kálmán Lajos (Böszörmény) indítványozza, hogy vegyék tudomásul a leiratot, de azzal a megjegyzéssel, hogy nem hederitenek rá és hozzá nem alkalmazkodnak.

Kovács Gyula (Szoboszló) czáfolja az alispánt, aki azt állítja, hogy azért megy el helyéről, mert tiszteletben tartja a vármegye határozatát, de a kormánnyal szemben sem akar esküszegő lenni és így az önkéntes adók és ujonczok beszedését tiltó határozatot nem hajthatja végre. Hát van önkéntes adó és ujoncz? Nincs, nem is lehet, mert az az adó és az ujoncz, amit az országgyűlés megszavaz. Az alkotmány értelmében más felfogás nem lehet.

Weszprémy Zoltán főjegyző kijelenti, hogy ő és a tisztikar nem osztja az alispán felfogását és a kormány rendeleteinek végrehajtását nem teljesítik és ezt nem tartják esküszegésnek. (Zugó helyeslés és taps.)

Ezután a közgyűlés az állandó választmány javaslatát a Weszprémi István pótlóindítványával együtt egyhangulag elfogadta.

A bucsuzó alispán és főispán.

Rásó Gyula alispán állott fel ezután, s bejelentette, hogy távozni fog az alispáni székből. Huszonkét év óta vezeti a vármegye ügyeit — mindig szeretettel dolgozott a megyéért. Ha valakit megbántott, elnézést kér (Eljénzés közben elhagyja a gyűlés termet.)

A közgyűlés ezután küldöttséget menesztett az alispánhoz, a mely felkérte, hogy vonja vissza a lemondását.

Rásó Gyula kijelentette, hogy a lemondást fenn tartja.

Ezután Rásó Gyula alispán szólalt fel utoljára az alispáni székből. Szereti a vármegyéjét, szereti hazáját, szereti a megyebizottság minden tagját. A lelkiismerete ellenére nem teheti, hogy megmaradjon állásában. (Az öreg ur arczán könnyek peregtek végig.) Sokat küzdöttem, tépelődtem, de nem találtam ajtót — mondta önmagát jellemző, szigorú őszinteséggel. Isten hozádot mond a bizottságnak és igéri, hogy élete végéig szeretettel fog közreműködni a megye érdekeinek szolgálatában. (Utolsó szavai hangos zokogásba fultak.)

Egyhangulag elhatározta ezután a megyegyűlés, hogy az alispán érdemeit jegyzőkönyvbe örökíti meg és lemondását mély fájdalommal veszi tudomásul.

Következett az alispán nyugdíjának megállapítása. Mig a nyugdíj-választmány javaslatát meghozta, a főispán az ülést fel függesztette.

Negyedóra mulva az újra megnyitott ülésben a főjegyző előterjesztette a nyugdíj-választmány javaslatát, a mely szerint az alispánt érdemeire és 40 évet meghaladó hosszú szolgálatára való tekintettel, szavazának meg nyugdíjként 7200 koronát. (Egyhangú helyeslés.)

Czeglédy Mihály tisztii ügyész kötel s-ségszerűen jelentést tett a tisztviselői nyugdíj alap állapotáról. A nyugdíjalap meghaladja a 225.000 koronát, a melynek jövedelme 10.700 korona, a tisztikar 5.000 koronát fizet be évenként. A kiadás nyugdíjra 9.695 korona, most ehez járul még az alispán 7.200 korona nyugdíja, tehát 1.200 korona fedezetlen.

Ezután a közgyűlés egyhangulag megszavazta a 7.200 korona nyugdíjat az alispánnak.

Oszladozni kezdett már a közgyűlés, a mikor Domahidy Elemér főispán általános meglepetésre kijelentette, hogy utoljára elnököt Hajdumegye közgyűlésén. Kéri a bizottsági tagokat, hogy tartsák meg a vármegye javára irányuló törekvéseit jó emlékezetükben és a bizottság tagjai pedig barátságukban. A főispán erre a közgyűlést hirtelen berekesztette.

A közgyűlés tagjai megöljeneztek a főispánt.

Délután négy órakor hitelesítő közgyűlés volt, ezzel a nevezetes közgyűlés véget ért.

Kovács Gyula alispán.

Hajdumegye törvényhatósági bizottsági tagjainak tekintélyes része ma délelőtt 8 órakor megbeszélést tartott a vármegye háza nagytermében az alispán választásra vonatkozólag. A bizottsági tagok abban állapodtak meg, hogy az alispáni tisztségre Kovács Gyulát, Hajdu-Szoboszló jországygyűlési képviselőjét jelölik. Kovács Gyula a jelölést elfogadta.

Kovács Gyula jelöltségét, azzal támogatják a törvényhatósági bizottsági tagok, hogy Kovács Gyula, mint teljesen független ember, bátran szállhat szembe a belügyminiszterrel, s a fel függesztés őt nem rettent meg, mint azokat a tisztviselőket, a kik fizetésükre rá vannak utalva. Az érv mindenestre komoly, Kovács Gyula pe-

legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-

Sirolin

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut

lábbadozóknál influenza után

ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aianti czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

dig bátor harczos, így a nemzeti küzdelem jó kézben van nála letéve.

A legújabb főispán jelölt.

Debreczen és Hajdumegye főispánjával újabb gróf Károlyi Györgyöt emlegetik. A kombináció hitelosságért természetesen nem vállalhatunk felelősséget.

Tiszáék terve.

Tüntetés készül.

— A politikai helyzet. —

— Távirati tudósítás. —

Budapest, nov. 9.

A politikában ma mindössze azaz esemény történt, hogy Bihar Ferenc honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, a melyben azt mondja, hogy a csendőr karhatalmat ezután a főispán is kirendelheti. Ez azt jelenti, hogy a főispáni installációkon működhetnek a szuronyok.

A mai eseményekről a következő tudósítások számolnak be.

Tüntetés a parlament előtt.

A nemzetközi szociáldemokrata párt vezetősége december 19-én a képviselőház megnyitásának napján a szeptember 15-ikéhez hasonló, de méreteiben még azt is felülmúló nagy munkástüntetést fog rendezni a parlament előtt. Az előkészületek már folynak e dologban.

A budai választás.

A budai Fiume-fogadó egyik termében az este a második kerületi volt kormánypárt értekezletet tartott és megalakította a haladó-pártot. A jelen voltak a megalakulás után Lukács György minisztert kiáltották a második kerület haladópartii képviselőjelöltjéül. A darabant azonban reménytelenül megy a választási harczba.

Tiszáék terve.

Gróf Tisza István ma elutazott Budapestre s a programkészítő bizottságot itt bagyta, dolgozzanak e hónap 22-éig, amikor a tervezetük a plénum elé kerül. A párt programja körülbelül ennyi:

1. Ragaszkodás a 67-es alaphoz.

2. A nemzeti követelések visszautasítása.

3. Az általános választói jog visszautasítása.

Ez az a keret, amelyet ugyancsak bajos betölteni. A pártban azonban nagy reménységgel vannak az iránt, hogy az a program, amely a 67-iki kiegyezés szerint a két állam paritásának értékesítését tűzi ki célul, nem marad hatás nélkül. Tegnep este már hangosan beszéltek a szabadelvű-párt titkos reménységéről, a 67-es alapon álló pártok közeledéséről is. Azt hiszik, hogy az idén megvalósulásának személyi okok állanak akadályul, de azért ezt a tervet nem tartják kilátástalannak. A parlament összeülése, hosszabb, objektív vita a válság fölött, megadhatja a lökést ahhoz s a decemberi ülésektől — ha ugyan az első ülést, ami nem valószínűtlen, nem követi nyomban az elnapolás — igen sokat várnak.

Kormánybiztosok, vagy királyi biztosok?

A ma reggeli lapok azt írják, hogy a kormány királyi biztosokat fog a törvényhatóságokra küldeni.

Ugy értesülünk, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Nem felelhet meg a valóság már azért sem, mert a királyi biztosok jogkörét esetről-esetre az országgyűlés határozza meg: — miután a királyi biztos intézményéről törvényeink nem szólnak. Így történt az akkor is, amikor Tisza Lajost Szegedre királyi biztosná neveztek ki. Most azonban a parlament nem ülésezik, de ha ülésezne is, még akkor sem valószínű, hogy a királyi biztosoknak megadná azt a fölhatalmazást, a melyet számára a Fejérváry-kormány kíván.

Ha tehát biztosokat neveztet ki a kormány, azok nem királyi, hanem kormánybiztosok lesznek. Ezeknek csak az az előnyük lesz a főispán fölött, hogy esküt nem kell tenniük.

Városi közügyek.

Érdekes jogügyi bizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 9.

A vízvezeték és csatornázás ügye minden fondorkodás dacára mégis csak diadalmaskodni fog. Tegnep már teljesen letárgyalta és elfogadta a jogügyi bizottság egy csatornázási, mint a vízvezetési szabályrendeletet — s azt pártolólá terjeszti a tanács, illetve a közgyűlés elé. Jelentős lépés ez a nagy ügy megvalósítása felé — s hisszük, hogy azok a bizottsági tagok, a kik lelkesedéssel karolták fel az eszmét — harczolni fognak mellette a közgyűlésen is.

Az érdekes bizottsági ülésről, a melyen egyébként több fontos ügy került még elintézés alá. A következő tudósítás számol be:

A csatornázás ügye.

Az ülésen Vecsey Imre elnökölt. Jelen voltak: Miskolczy Jenő, dr. Balkányi Miklós, Magoss György dr., Jámber János, dr. Tüdös János, Aczél Géza főmérnök és Vargha Károly tb. tanácsnok előadó.

Az első tárgy a csatornázási rendelet folytatólá letárgyalása volt. Aczél Géza főmérnök olvasta a szabályrendeletet, a melyet a bizottság egész terjedelemben elfogadott. Ezzel hatalmas lépéssel haladt előre Debreczen eme legfontosabb közügye.

Aczél Géza főmérnök előadói tisztét befejezvé, teljes elismeréssel honorálta a bizottság buzgalmát, s arra kérte a jelenlévőket, hogy jóindulatukat az ügy további stádiumánál se vonják meg. Különösen nagy szükség lesz erre a közgyűlésen! Vecsey Imre elnök annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a bizottság tagjai feltétlen megtartják az ügy iránt eddig tanúsított jóindulatjukat.

A bizottság ezután reá tért a folyó ügyek tárgyalására.

Lesz-e sertés konzum vásár?

A sertés konzumvásár ügyét tárgyalák ezután. A közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy sertéskonzumvásárt létesít. Megbízta a tanácsot, hogy a sertésvásárra dolgozzon ki szabályrendeletet. A szabályrendelet elkészült. Vargha Károly előadó azonban azt indítványozta, hogy azt nyomtassák ki, s osszák ki a bizottság tagjai között, s ezután vegyék azt tárgyalás alá.

Aczél Géza a hus drágasága, s a nagy nyomor miatt sürgősnek tartja a kérdés letárgyalását.

A bizottsági tagok azonban abban a véleményben voltak, hogy előbb tanulmányozni kell a kérdést, aztán kell csak dönteni.

Az ügyet éppen ezért egyelőre levették a napirendről.

A két városi bérház.

Mennyit jövedelmez a Simonffy-utcai két új városi bérház — ezt tárgyalta azután a bizottság.

A város ugyanis az alapokból kölcsön vett pénzeket, a melyekből a két bérház építési költségeit fedezte, vissza akarja téríteni. A főszámvevő ez alkalommal beterjesztette a két ház jövedelmére szóló kimutatását. Az egyik bérház 14947 koronával került többbe, mint a hogy az elő voltjirányozva, a másikon 4886 koronát takarítottak meg. A város az építésért még 714134 koronával tartozik. A bérház jövedelme 51.000 korona volt.

Magoss György főügyésznek az a véleménye, hogy a bérház jövedelmét az alapokkal szemben fenálló tartozások törlesztésére fordítsák, ahogy az eredeti közgyűlési határozat is íszól. A bizottság így határozott.

Apróbb ügyek.

Az Egyetemi Kórház Egylet arra kéri a várost, hogy legyen alapító tagja. A főszámvevő ezzel szemben azt javasolja, hogy 200 koronával legyen pártoló tag. A bizottság a főszámvevő proppozícióját fogadta el.

A telepedési szabályrendeletet módosította ezután a bizottság. Hosszasan tárgyalta a szabályrendelet felett, Az ülést ezután elhalasztották a jövő hétre.

A kamara napja.

A tegnapi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 9.

A kereskedelmi és iparkamara ma délután közgyűlést tartott Szabó Kálmán elnökletével. Előadók: Szávay Gyula, dr. Rédei Rezső és dr. Rácz Lajos voltak. A tárgyalás elején az elnöki előterjesztések során jelentést tett az elnökség az iparfelügyelői szolgálat decentralizációjáról és az annak folytán beállott változásokról. A kamarai titkári értekezletről és azok tárgyalásainak eredményeiről, továbbá a Liègeben tartott nemzetközi kamarai kongresszusról, melyért a titkárnak köszönetet szavazott a közgyűlés, a berlini nemzetközi gazdasági értekezlet tárgyalásairól; a szabadkai orsz. iparos gyűlésről tétetett azután jelentés. Az ipartestületek tervezett országos szövetségét a kamara támogatni fogja. Bemutatva lett a hazai közlekedési vállalatok múlt évi külföldi anyagbeszerzéseinek statisztikája. Ebből láthatólag a múlt évben az összes anyag beszerzések 104.460.615 kor. értékéből 94.128.994 kor. volt az egész 90.2%-a belöldi és 10.331.621 kor. az egész 9.8%-a külföldi beszerzés.

A hadsereg lábbeli szállítási ügyében legutóbb tartott tárgyalások és kiosztások eredményeiről, a hadsereg terményszükséglete biztosításánál a kamara befolyásának biztosítása érdekében újabb tett intézkedésekről előterjesztett jelentés után jelentette az elnökség, hogy a gyáriparosok kerületi hitel szövetekezete megalakult. A kerületben ismét 5 szalmafonó tanfolyam nyitattott és 3 helyen közműhely létesítettik. Az Osztrák Magyar Bank Huszon új melékhelyet szervezett. Végül a pénztár és illetékezelés teljes rendbentalálását jelentette a számvevő bizottság, az elnökség pedig a folyó ügyekről jelentett.

Az ügyforgalomról referáló titkári jelentés után a tárgysorozatra terve, a kamara felterjesztéseire nyert miniszteri elintézkések adtak elő.

A keresk. minister a kamara költségvetését helyeslöleg jóváhagyta. Az államsegyes vállalatok vezetőinek kamarai illeték kötelezettsége megállapított. A M.-Szigeten szükséges vasuti külön lerakodó vágány lé-

tesítését a keresk. minister megígérte. A huszti és a nagyszőlősi agyagipari tanműhelyeket a minister megszünteti, leszerelésükről és berendezésük egy részének az agyagiparosok segélyezéséről kiosztásáról intézkedett. Több rendeli államsegélyes kérvény ministeri elintézése bejelentetett s a közös bizottság több új kérelem előterjesztéséről s ösztöndíjak adományozásáról tette meg jelentését. A debreczeni munkaközvetítő intézet létesítése tárgyában a kamara újabb felterjesztést fog tenni a kereskedelemügyi miniszterhez. A jelenlegi *busdrágaság* orvoslása ügyében a közgyűlés — annak felismerése mellett, hogy a baj általános okai mélyenfekvő gazdasági természetűek s világszerte azonos tüneteket mutat — általános és helyi intézkedéseket tart szükségesnek. *Általánosak*: a jószág állomány gyarapításának előmozdítása a növendék marha levágásának és kivitelének nehezítése által, takarmány vámkor leszállítása és takarmány kedvezményes vasuti szállítása által, s adórendszeri javítások. *Helyiek*: a vágatási díj és fogyasztási adó teher mérséklése. Nem találja czélszerűnek a hatósági erőltetett beavatkozást, nagyvágó létesítést stb.

A *czégállapotok* rendezése tárgyában a rég megszűnt czégek hivatalból leendő törlése valamely módja iránt tett javaslatot. Illetékes helyre előterjesztést teendő aziránt, hogy az országos vásárookra való fuvarozás mintájára a hetivásárookra való fuvarozás is mentes legyen a vasárnapi munkaszünet alól ott, hol a heti vásár hétfői napra esik. Támogatja a debreczeni kereskedők ama kérelmét, hogy a postagyűjtők egy-egy czégtől naponként 10 darab csomagnál többet, legfeljebb azonban 28 darabot vehessenek fel.

A németországi kereskedőknek külügyminiszteriumunknakis tudomására hozott azon védekező mozgalmát, melyet termény szállítóink ellen inkorrekttség czímen indítottak, a kamara tulzottnak ismeri el, mert a magyar szállítót a németkereskedők egy részének inkorrekttsége folytán legalább is ugyanannyi kár éri, ha nem több.

A *tisztességtelen verseny* tárgyában a kamara az O. M. K. E. megkeresésére a kerületében tapasztalt tüneteket és adatokat összegyűjtötte s a megkereső egyesület rendelkezésére bocsájta.

Az országos *tarifa bizottság* összetételére oly reform iránt érkezett indítvány a kamarához, hogy e bizottságban a kereskedelmi érdekek kamarai képviselője is helyt nyerjen. Minthogy a kamarának tudomása van arról, hogy ez intézmény reformálásának a miniszter által kezdeményezett munkálatai során tervbe vétetett már az, hogy a tarifa megállapításokba a kamarák képviselője is bevonassanak, ezen reform keretében fogja a kérdés megoldását szorgalmazni. A szolnokmegyei *kéményseprési díjak* tervezett leszállítása tárgyában a kamara az ottani kéményseprők érdekének védelme szempontjából a tulságos mérséklés ellen foglalt állást. A magyar védő egyesület és országos magyar szövetség iparvédelmi és iparpártolási törekvéseit méltányolva, a kamara erkölcsi támogatását az egyesületnek kilátásba helyezte.

A *vasuti bérletjegyek* reformja tárgyában legutóbb történt miniszteri intézkedést, hogy t. i. 1906 év január 1-től fél éves sőt 15 napos bérletek. azonkívül egyes vonalcsoportokra olcsóbb bérletek is fognak adni, — örömmel veszi tudomásul. A gyorsvonatokhoz III. kocsiosztály csatolása iránt is intézkedést fog kérni.

Több iparjogi vélemény iránti megke-

resést is intézett el s bírósági megkeresésre szakvéleményeket nyilvánított.

Végül több szakiskolai segély kérelmet tárgyalt le a közgyűlés, melyen a vidéki tagok is nagy számmal vettek részt.

A hurok egyre szorul.

Vallomások Sívágó ellen.

Szenzációzás leleplezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 9.

Ideget izgató bűnügyi regényt lehetne írni arról a véres drámáról, a melynek szomorú áldozatát, *Kovács Ferenczet* tegnap temették el. Ugy szövdik a bűnügy szála, a hogy azt a rémes amerikai detektív regényekben olvasni lehet.

Meglánczolva, bilincsre verve viszik Sívágó Jánost jobbra balra a komor esemény színhelyére, a kórházba, s egyéb helyekre, a hova a vizsgálat megkívánja. A cinikus gazember most már meg van törve, hetykeségéből sokat engedett. De vallani azért nem vall, sőt körmönfont raffineriával igyekszik széttépni a hurkot, a melyet a vizsgálat egyre szorosabbra húz. Tegnap újabb világosság hatolt be a dráma rejtelmeibe.

Két tanu megint felismerte Sívágót, s határozottan kijelentette hogy ő volt a tettes. A vizsgálat újabb részleteiről egyébként a következő tudósítás számol be.

Két terhelő tanu.

Tegnap délelőtt két tanu jelentkezett a vizsgálatot vezető *Orosz László* rendőrfogalmazó előtt. Mindkettő azt jelentette ki, hogy fontos vallomást akar tenni a gyilkosságra vonatkozólag.

Az egyik *Zsurzsa Istvánné* Homokkert-utca 3 szám alatt lakó asszony — a ki koresma tulajdonos. Szembesítését kérte Sívágóval. Mikor ez megtörtént, elmondta, hogy *Sívágó, a kit most már határozottan felismer, hétfőn délután, tehát a gyilkosságot megelőző délután, korcsmájában járt, és ott pálinkát kért. Mig a pálinkát megitta, több izben kérdezősködött bősziorményi emberek után.*

A másik tanu, *Vincze Juliánna* cselédleány elmondta, hogy hétfőn este tejet vitt a Nap-utcán át a Kossuth-utcai templom felé. Az esti homályban észre vette, hogy a templom falához négy ember simul, a kik ott beszélgetnek. Pár pillanat múlva az egyik, egy alacsony zömök ember besurrant a Kovácsék házába. Mikor szembesítették Sívágóval, *határozottan jelentette ki, hogy az az ember, a ki oda bement, Sívágó János volt.*

A két fontos vallomásra ugy *Vincze Juliánna*, mint *Zsurzsáné* készek letenni az esküt.

Az áruló zsebkezdő.

Bardócz András rendőr biztos, a mint azt lapunk tegnapi számában már megirtuk, ma reggel kiutazott Hajdu-Böszörménybe a *Sívágó* János elleni adatok gyűjtésére. Magával vitte az áruló zsebkezdőt és azt a zöld kalapot, a melyet Sívágó ott hagyott a gyilkosság színhelyén.

Bardócz nagy körültekintéssel végezte a nyomozást, s kitűnő eredményt el. Már délután táviratban jelenthette, hogy Sívágó kalapját hét böszörményi ember felismerte, Valamennyi azt állította, hogy a zöld kalap a Sívágó János kalapja.

Bardócz még délelőtt felkereste a Sívágó családját és sokáig elbeszélgetett az asszonyokkal. Mikor már elmenő félben volt, kivette zsebéből a zsebkezdőt és odatarotta az asszonyok elé.

— Mondják csak, nem ismerik ezt a zsebkezdőt?

— Sívágó anyja megnézte a zsebkezdőt, és egész határozottsággal jelentette ki, hogy ez a kezdő nem az övék.

Bardócz egyelőre megelégedett ezzel az eredménnyel, a mi a vizsgálat további folyamán különös jelentőséggel fog birni. Ma visszatér Böszörményből és itthon folytatja a nyomozást.

Dobos József rendőrbiztos a nyomozás más oldalról teljesíti. Gyanu van ugyanis arra, hogy Sívágó társaságában egy *Zsiros* Bálint nevű rovott multu hajduhadházi ember volt a gaztett elkövetése idején. Ez a *Zsiros* Bálint régi czimborája Sívágó Jánosnak, s a feltevés nincs alap nélkül, hogy most is része van a hirhedt haramia gazdaságban. Ez azért is valószínű, mert a hadházi község elöljáróság tegnap azt a távirati értesítést küldte a debreczeni rendőrség megkeresésére, hogy *Zsiros* Bálint eltűnt Hadháztól. *Dobos* József Kemeceáre (Szabolcs megye) ment utána, s bizik benne, hogy hamarosan kézre keríti.

Holnap délelőtt különben a Látókép csárdához viszik ki Sívágót. Azt jelentették ugyanis a rendőrségnek, hogy Sívágó a gyilkosság reggelén bezörgött a Látókép csárdába, a hol pálinkát és kenyert kért.

Sívágó a börtönben.

Sívágó Jánost a két napos vizsgálati fogság teljesen megtörte. Nem eszik, nem iszik — s tegnap éjjel egy perczre sem hunyta le szemét.

Orosz László rendőrfogalmazó többször felhozatta a czellából, s vallatta, de Sívágó mindig csak azt erősítette, hogy ő a gyilkosságban nem részes. Ma *Szalay* Béla dr. rendőrorvos vizsgálta meg s a következő jegyzőkönyvet vette fel róla:

Eltéktelve régen szerzett sérülés folytán beállott balszemteke sorvadástól Sívágó János teljesen egészséges. Fizikalis vizsgálati módok semminemű kórt kimutatni nem tudtak. Izomzata petyhüdt. A bal hónalj vonalban 3 ujjnyira a hónalj-tól egy cm. hosszú felhám fosztott hely látszik.

Szellemileg teljesen ép, ugy a multra, valamint a jelenre feltett kérdésekre

Darvas Testvérek

női felöltő áruhása

Debreczen, Fehérlő szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

legszebb őszi és téli női felöltők

szőrmekabátok, colliék, leány kabátok és kópények a legmérsékeltebb árban kaphatók.

Állandó kiállítás az idény legremekebb ujdonságaiból!

(családi vonatkozásának, egészség, rokonság stb.) habozás nélkül értelmesen felel. Panaszja nincs, teljesen csendesen, megadással viselkedik, feleletei bár értelmesek, a megdöntött, megfontoltság gyanuját keltik, mintha valamit elhallgatni, avagy titkolni akarna.

Szájában az ide mellékelt borítékban levő dohány részletet, közte egy kis galy részletet találtam. Állítása szerint a bagót fogfájás ellen használta, bár nem látszik egészen kizárva ama régi szokás fenforgása, hogy a szájba tartott idegen test a kiejtést módosítja.

Az orvosi vizsgálat tehát azt, hogy Sóvágó a Palka András vasbotjától ütést kapott-e — nem tudta megállapítani.

A rendőrség a Sóvágóra vonatkozó terhelő adatokat Sóvágóval együtt átküldi a királyi ügyészségnek. Holnapról kezdve e szerint Hoffmann vizsgálóbírónak is tekintélyes része lesz a nyomozásban.

Itt említjük meg, hogy a büntügyi osztály a nyomozásánál gyorsan igen szép eredményt ért el. Akkor tehát, a mikor a rendőrség vezetésének slendrián voltáról teszünk említést, ez alatt tisztán Végh Gyula intézkedéseit, s nem a büntügyi osztály ténykedéseit kell érteni.

Színház.

Az erény utjai. Zsufolt ház előtt adták tegnap a vigszínház egyik „aránylag” kevésbé malacz vigiátékát. A közönség akarva nem akarva félretette a fontoskodó morált, s jóízűen mulatott a darab szellemes pikantériáin, főleg pedig Zilahy kedves művészetén. Minden szava hatást keltett, a nyíltszínén és tapsolták. Almásy Lola nagy igyekezettel, sürti czombveregetés között játszotta a grófnőt, akit az erény utjai végül is a park sötét pavillonjába vezetnek. Szakács megnyerő Chaumetteje, Szabó megszokott és szeretett finom művésze, Békés csapodár roueja, Sarkadi vitustánczos kis parvenője csak emelték az előadást.

Színházi hírek. Ma Várady Antal történelmi drámája a „Hun utódok” kerül színre a főbb nő szerepekben Csáder Irén és Markovits Margit lépnek fel. Holnap a Baba kerül színre az ismert szereposztásban.

Dr. Várady Antal a Hun utódok szerzőjét Zilahy igazgató meghívta a mai előadásra. Dr. Várady Antal lejtővetelét megígérte.

Új darabok. A legközelebbi premier a „Csepürágók” cz. operette lesz, melyre épen olyan ambícióval készül a társulat, mint a nagy sikert aratott Lisistrata operettre. A legközelebbi drámai ujdonság Lanczért Judit rózsája, drámája lesz.

Váradi Ilonka színműve. Várady Ilonka, a ki Vándor Iván álnév alatt a Budapesti Hírlapban több kedves és finom lélekre valló tárczát írt, megpróbálkozott a színmű irással is. Egy társadalmi drámáját benvujtotta előadás végett a Nemzeti Színházhoz. Somló Sándor igazgató a színdarabot elfogadta előadásra, s ígéretet tett, hogy még ebben a színházi szezonban elő fogja adatni.

A titokzatos Csokonai szerző. A Zilahy Gyula féle Csokonai pályázaton a bíráló bizottság tudvalevőleg megosztotta az 1000 korona díjat Homonnai Albert ügyvéd-jelölt és egy ismeretlen szerző között, a kinek munkáját szintén nagy dicsérettel emelte ki a bíráló bizottság. A szerző

hetekig titokban tartotta nevét, végre aztán kipattant, hogy ki rejtőzik az inkognitó mellett. A másik pályanyertes darab szerzője Oláh Gábor tanár, s főiskolai könyvtárnok — a ki már több ízben tanujelét adta nem mindennapi ta'entunának.

János vitéz. A vasárnap estére hirdett „Csók pirulák” című bohózat előadását az igazgatóság el halasztotta, miután alkalmat akart nyújtani a debreczeni előkelő társadalom egyik kedvelt nőtagjának, hogy mint a színész és ének iskolát kiváló sikerrel elvégzett énekes színésznő mutatkozassék be a debreczeni közönségnek „János vitéz” operette: Iluska szerepében.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó. : d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2 6. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám,

Figyelmeztetjük hátralékos előfizetőinket, hogy a 320 oldalra terjedő díszes nagy képes naptárunkat csak azok kapják meg, kik az előfizetési díjakat ez évi november hó végéig befizetik. Kérjük tehát a hátralékos szíves bektüldését, nehogy a naptár szétküldésénél fennakadás történjék.

A rendőrség és a tanács. Az eső után köpönyeg elmélete szerint jár el a rendőrség dolgában a városi tanács. Addig a míg nem történik baj, egy lépést sem tesz a rendőrség ósdi szervezetének megjavítására. Mikor aztán agyonlöttek egy néhány embert — akkor összeül és elhatározza, hogy nem határoz semmit. A tanács mai ülésén foglalkozott a rendőrség bajaival. Veesey Imre főjegyző mutatott rá a hibákra és élesen elítélte a fegyelmetlenséget, ami a vezetés gyöngeségét bizonyítja. Indítványozza, hogy éjjeli szolgálatot 1 tisztviselő és 1 rendőrbiztos teljesítsen; a polgári biztosok ne teljesítsenek éjjeli szolgálatot; álfittassék fel 4 őrtanya a város különböző részein 10—10 rendőrrel, állandóan 20—20 rendőr teljesítsen éjjeli és nappali szolgálatot, amely 12 óráig tartson. A rendőrök ne párosával járjanak, hanem egyenként és úgy, hogy a jelzésre egyik a másik segítségére siethessen. Körner Adolf tanácsnok, bár helyesli a főjegyző előterjesztését, mégis úgy véli, hogy a főkapitánynak nem lehet megkötni teljesen a kezét. A tanács végre is Kovács József polgármester indítványára úgy határozott, hogy írásbeli előterjesztést kér egy a főjegyzőtől, mint a főkapitánytól és holnap rendkívüli ülést tart ez ügyben.

Bihar miniszter Debreczenhez.

Bihar Ferenc honvedelmi miniszter tegnap egy három soros leiratot intézett Debreczen város tanácsához, a melyben azt mondja, hogy a csendőrség szolgálati uasításában az első rész 6-ik §-ba ez a szó iktatandó be — „és a főispán.” A városházán utána néztek a szolgálati utasításnak s konstatálták, hogy ez a paragrafus arra vonatkozik, hogy kinek van joga a csendőrség felett rendelkezni. A mai naptól kezdve e szerint a főispánnak is joga van a csendőrök felett rendelkezni. Hogy a szuronyos főispán beiktatásokra czéloz a rendelet, azt talán mondanunk sem kell.

Vasutasok szervezkedése.

Még a nagy vasuti sztrájk idején mertült fel vasutas körökben az a kíváncsóság, hogy szervezkedjenek szociálisan. A debreczeni vasuti tisztviselők altisztek tegnap tartották Motesiczky Hugó üzletvezetőségi titkár elnöklése alatt, az állomás éttermében szervezkedő ülésüket. Kimondották, hogy az egyesület megalakítását kívánatos és üdvösnek tartják. — A szövetségnek a célja a vasutasok egyesítése, a hazafias és kar-társi érzés ápolása, szakbeli tudásuk fejlesztése. A szervezet tag lehet minden vasutas, aki 1 korona beiratási, és 6 korona tagsági díj lefizetésére kötelezi magát.

Kovács Ferenc temetése.

Kovács Ferencet a Méliusz-téri dráma áldozatát tegnap temették el a Méliusz tér 16. szám alatti házból óriási részvét mellett. Mostanában temetésen ennyi ember még nem volt együtt. A részvét valóban impozáns módon nyilatkozott meg a megboldogult áldozattal szemben. A gyászszertartást Szele György ev. ref. lelkész vezette — a koporsó után a gyászba borult özvegy, s leánya és huszár fia mentek. A halottat a Kossuth utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Százhatvanezer korona jótékony célra. Berettyó Ujfaluból jelentik, hogy ott tegnap hirtelen elhunyt özv. Kenézy Miklósné hetvenegy éves korában. A megboldogult urinő vagyonát, a mely 160 ezer koronát tesz ki, jótékony célra hagyta. — Nyolczvanezer koronát B. Ujfalu községnek hagyományozott, nyolczvanezer pedig különféle jótékony egyletek között rendelt el szétosztani. A megboldogult jótékony uri nőt ma temetik el Berettyó-Ujfaluban.

Népgyűlés az általános választó jogért. Vasárnap délelőtt 10 órakor népgyűlés lesz Debreczenben az általános választói jog mellett. A gyűlést Ferenczy Gyula dr. akadémiai igazgató, Jászi Viktor dr. jogtanár és Jánossy Zoltán ref. lelkész rendezik. Az ülést Jászi és Ferenczy tegnap jelentették be Kovács József polgármester-nél, a ki a gyűlés tartására az engedélyt megadta. A gyűlés vasárnap délelőtt fog lefolyni a városháza udvarán. Kezdeté délelőtt tíz órakor lesz. A rendezőség a város lakóit és polgárságát a következő falragaszokon hívja meg a népgyűlésre:

Népgyűlés az általános titkos választói jog érdekében vasárnap, november 12-én, délelőtt 10 órakor a városháza udvarán, Debreczen népe! Polgártársak! Itt az ideje, hogy az alkotmányért folyó nagy küzdelemben mindnyájan talpra álljunk. Meg kell védeni hazánk legfontosabb érdekeit s függetlenségét, s hogy megvédehessük, jogot kell adni a népnek. Erre való az általános titkos választói jog, nemzeti küzdelemünk, lételünk és haladásunk égető kérdése. Ennek érdekében tartandó Népgyűlésre folyó ho 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza udvarára tisztelettel meghívjuk e város lakóit és polgárait. Debreczen, 1905. november 9. Csúrka István néptanító, dr. Csűrös Ferencz gymn. tanár, Dalmy Barna vármegyei aljegyző, dr. Ferenczy Gyula akad. tanár, dr. Freund Jenő ügyvéd, Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész, dr. Kenézy Gyula orvos, dr. Kovács Gábor akad. tanár, dr. Révi Nándor ügyvéd, Sipos Béla szerkesztő, Székely Imre szerkesztő, Szávay

Megnyílt a Gerő

férfi- és fiu ruha nagy áruháza a most ujonnan épült Fischer 3 emeletes palotában. Debreczen, Piacz-utca 61. szám. Szent-Anna-utczával szemben.

Gyula iparkamara titkár, Wolafka Nándor vi. püspök, róm. kath. plébános, Than Gyula szerkesztő, dr. Tüdös Kálmán orvos, dr. Ujlaki Hugó ügyvéd, Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész, Jászi Viktor akad. tanár.

— **Köszönet Szávay Gyulának.** Ismeretes, hogy Szávay Gyula a kereskedelmi és iparkamara titkára egy havi tanulmányuton volt Németországban. Szávay tanulmány utjáról a tegnapi kamarai közgyűlésen számolt be röviden, addig is míg terjedelmesebb és körültekintőbb jelentésével elkészül. A közgyűlés tagjai rendkívül figyelemmel hallgatták a titkár külföldi tapasztalatait s végül is Hauer Bertalan indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak értekes megfigyeléséért.

— **Szegény ember szerencséje.** Nem mindennapi szerencse ért egy hajduböszörményi csizmadia mestert. Az osztálysorsjáték legutóbb huzásán negyed sor-jegyével 20.000 koronát nyert. A boldog csizmadia mesternek a nyereményt tegnap fizette ki a debreczeni ipar és kereskedelmi bank, a mely az összeget egyik fővárosi bankház révén közvetítette.

— **Vakmerő lopás a piac közepén.** Kellemetlen meglepetésben részesült tegnap Lusztig Mór borkereskedő felesége. Férjének 240 korona értékű kabátja rendszerint az előszobába állott. Tegnap aztán valami szem-füles házi tolvaj elcsipette s azóta se hirt, se hamva a kabátnak. A megkárosított Lusztig Mór nevében felesége tegnap feljelentette az esetet. A télikabát színes béléssel és asztrachán gall rral volt ellátva, akasztóján Reiner Mór felírás, s a kabát béléseben L. M. monogram volt. A rendőrség az ellopott kabát és az ismeretlen tettes kézrekerítésére a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Teastélyek.** A szent Erzsébet-egyesület, a mint már jeleztük, ez idei téli évadban is rendezi a teastélyeket. — A legelső november hó 12 én délután 5 órai kezdettel tartják meg. A háziasszonyi tisztet a következő hölgyek voltak szívesek elvállalni: Agricola Adolfiné, Bartók Ágostonné, Bosznay Istvánné, Csanak Józsefné, Csanak Jánosné, Dumbrava Lászlóné, Eckensberger Illi, Igyártó Sándorné, dr. Irinyi Istvánné, dr. Kovács Józsefné, Kövy Lajosné, Lősch Istvánné, Miskolczy Lajosné, Perczel Dénesné, Potorán Istvánné, Wolafka Antalné urasszonyok. Belépti díj 1 korona. Az egy korona fejében kap mindenki mint az előtt is 1 csésze teát rummal, süteménnyel stb. Rác Károty pedig sőtahangversenyt rendez az egész idő alatt teljes zenekarával. — A teastély mint az elmúlt évben, az idén is a Bika nagytermében lesz megtartva. Reméljük a közönség, ezen évben is szívesen és tömegesen a különben jótékony célra szolgáló, közkeveltségű teastélyeket meg fogja látogatni.

— **Kiszúrta a szemét.** Szathmári Mihály 16 éves napszámos gyermek a Szliuka István házában folyó építkezési munkálatoknál volt elfoglalva. Cziment zsákokat bontott fel s közben a megkötő zsinegek elvágására zsebkését is elővette. A kés azonban a zsinegről lecsuszott és bal szemébe bele-szuródott. Súlyos sérülésével beszállították a kórházba.

— **Szerelmi dráma.** Budapesti tudósítónk telegrafálja. A csokonai utcában levő „Millenium” szállodában ma reggel öt lövés dördült el közvetlen egymásutánban. A lövések a I. emelet 34 számú szobából hallatszottak ki. A szálló személyzete az ajtót feltörte. A szoba padlóján egy férfi feküdt vérben, a lövésektől inge lángot fogott, az ágyban pedig egy nő volt, s halántékából vér szivárgott. A rendőrség a férfi kiletét, a ki még a helyszínén meghalt, Dinga József 27 éves kőművesegéd, a nőt Krausz Róza 25 éves cseléd személyében állapította meg. A leányt eszméletlen állapotban vitték a Rökus-kórházba. Több levelet hagytak hátra, melyek egyike a rendőrségnek szült. Közös elhatározással haltunk meg itten, ne boncoljanak föl, temessenek bennünket egy sírba. — A férfit beszállították a boncoló intézetbe.

— **Palka jobban van.** A keddre virradón történt borzasztó rabló gyilkosság másik áldozata Palka állapota egészen jóra fordult. Tegnap már ebédelt is.

— **Talált zálog czédula.** Az Emke kávéház egyik helyiségében tegnap egy értékesebb gyűrűről szóló zálog czédula találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás után a rendőrség bünygyi osztályánál átveheti.

— **Körözött sikkasztó.** A bukaresti rendőrség körözést bocsájtott ki Grunberg Albert ellen, a ki Bukarestből 600 kor. elsikkasztása után megszökött. A köröző levél tegnap érkezett meg a debreczeni rendőrséghez, a mely a sikkasztó nyomozása iránt az intézkedést megtette.

— **Nagy betörés a Józsan.** Táviratilag hívták tegnap Debreczenből Józsára s csendőröket. Nagyobb szabásu rablást jelentettek. A csendőrség mozgósítva lett.

— **A mulatság vége.** Fedisinecz László nem hiába csapos, de ért is a mulatozáshoz. Szerdán éjjel is kedve kerekedett s bement egyik külső sorbeli csapszékebe. Azt akarta, hogy mulatozása ne legyen egy hangu, hanem kedélyes. De ő maga egyedül volt. Kapta fogta tehát magát és régi magyaros szokás szerint a korszába üldögélő előtte két ismeretlen egyént az asztalhoz szólította, a két ismeretlent nem kellett hivatgatni, hamarosan ott termettek. Megkezdtek aztán az igazi tivornyát. Folyt a bor bőven s egyre hangosabb lett a csapszék. Majd megunták azt a helyet s odább mentek. Már a nap felültette fejét a keleti égboltozaton, amikor a mi csaposunk egyik eldugott mulató helyen találta magát, a pénzének azonban árnyéka sem volt nála. Bizonyosra vette tehát, hogy 36 koronát kiterő készszenét a két idegen vehette fel, ennél fogva feljelentést tett ellenök a rendőrségen.

— **Öngyilkosság a perpatvar miatt.** Faragó Sándor hajdubagosi községi előjáró e hó 5-én összeveszett a feleségével. A nehéz természetű ember az asszonyt halállal fenyegette, aki úgy megijedt, hogy éjszaka nem is mert otthon hálni. Másnap reggel jött csak haza az asszony, amikor férje a tornácson felakasztotta magát. A teste már egészen kihült, ami arra vall, hogy az öngyilkosságot még éjjel követte el.

— **Halálozás.** A mai nap folyamán egy halálesetet jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál. Az elhunyt Lakatos Juliánna 18 éves leány.

— **Osszeronosolta a kezét.** Nagy Lajos máv. szertári munkás egy nehéz vas kereket tolt maga előtt. A kerék eldőlt, Nagy Lajos utána kapott. A kerék Nagy Lajos kezefejét maga alá temette. A hatalmas súly alatt, Nagy Lajos kezefefe teljesen összezuzódott. A szerencsétlen munkást lakásán ápolják.

— **Értesítés.** Tudomásul hozom, hogy felnőttek, valamint gyermekek számára táncztanfolyamot nyitok. A tánczfolyam decz. hó 1 én veszi kezdetét és 2 hónapig tart. Beiratásokat elfogad szíveségből Lőfkovits Arthur ékszerüzlete. Tisztelettel Mazantini Lajos, a budapesti m. kir. operaház volt balletmestere.

— **Vasárnap a Dréher sörösarokban** Baksör csapolás, zóna reggeli különlegességek „malacz tokány”, „csángó vetrecze”, „matróz hus”, „bécsi virsli”, „frankfurti virsli”, „szepességi virsli”, „csemege kolbászok”. Korona a la Pilseni sör folyton frissen csapolva. Délutáni uzsonához „Kocsónyázott csemegék”, „bischmark”, „hering”, „ostsee hering”, „angolna”, „fillét hering”, este „hurka estély”, „keesege”, „harcsa”, „ponty”, „tok”, „viza”, „halászlé”, „fácán”, „fogoly”, „nyul.” Kifűző martin-ai új bor. Színház után is zene egész éjjel.

— **Pergetett csemege és czukortorma** a legolcsóban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

x **Hazánálja** a híres Hajdusági pedrót. Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerár.

TÁVIRATOK.

Kristóffy kudarcza.

Budapest, nov 9. Kristóffy belügyi ügyvivő hazaellenes programjának keresztülvételére nagyon kevés ember akad. Tegnap a Nyitra megyei főispánsággal sok kudarc után végre megkínálta Apponyi György grófot, aki azonban visszautasította Kristóffy ajánlatát

A gazdasági egyesület hazafias felfogása.

Budapest, nov. 9. Az országos gazdasági egyesület mai ülésén foglalkozott a kormány programjával, kimondotta, hogy a kormány azzal, hogy a nemzetközi szociális elveket valló párt hívének vallotta magát, egész nyíltan bünt követet el a hazafiuság ellen. Helyesli a koalíció állásfoglalását, mert úgy vélekedik, hogy az ország gazdasági fejlődés mindaddig nem térhet vissza a rendes mederbe, míg az alkotmányosság helyre nem áll.

Lányi már megint nyilatkozik.

Budapest, nov. 9. Lányi igazságügyi miniszter ma egyik hírlapíró előtt azt mondotta, hiába is fáj a koalíciós uraknak a kormány magatartása, a képviselő választások sokkal közelebb vannak, mintsem a koalíciósok gondolnák. Egyébként majd megmutat a jövő mindent, Elvégre az igazság győzni fog.

Kedvező alkalom.

Több csódtömeget vettünk és így a ruhaszövelek és vásznak árait tetemesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra 1 gombolyag eredeti ár 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csődből meg meglevő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fiai kistemplommal szembe.

Megyei tisztviselők hazafisága.

Budapest, nov. 9. *Dubrinczky* Pestvármegye jegyzője kijelentette, hogy hiva az alkotmányos küzdelemnek. Ennélfogva *Fazekas* főjegyt minden hazafias cselekedeteiben támogatja, vele szolidaritást vállal.

Kolozsvári főispán beiktatása.

Kolozsvár, nov. 9. Szvacsiná Géza kolozsvári polgármester november 16-ára újabb városi közgyűlést hívott össze. A közgyűlés célja lesz Gróf Teleki főispán beiktatása. Hír szerint a beiktatón karhatalomhoz is folyamodni fognak, ha esetleg az ellenzék erős eszközökhöz folyamodnának az ellenállás elérésére.

Kormány lapja.

Budapest, nov. 9. Eddigi megállapodások szerint a kormány hivatalos lapja az „Új Magyarország” szombaton fog megjelenni.

Prohászka nyilatkozata.

Budapest, nov. 9. *Prohászka* székesfehérvári püspököt ma öfelsege kihallgatáson fogadta. *Prohászka*, állítólag a királyt a magyarok követeléseiről őszintén tájékoztatta. *Prohászka* nyilatkozata szerint a politikában két hét alatt jelentős fordulat fog beállani.

A horvátok mozgolódnak.

Zágráb, nov. 9. Zágrábban a magyar politikai küzdelmek hatása alatt mozgalom indult. A mozgalom célja az, hogy a szabad Horvátország megteremtessék. Ugy vélekednek, hogy erre alkalmasabb pillanat sohasem volt, mi ma; a bécsiek működése ez.

Vasmegeye közgyűlése.

Szombathely, nov. 9. Vasvármegye mai közgyűlésén szobajött a vasvári katasztrófa is. A közgyűlés kimondotta, hogy Nagy József főszolgabíró fegyelmivel kell sújtani.

A hazafiatlan megye.

Pécs, november 9. Baranya vármegye szabadelvű pártja mai ülésén Németh László indítványára kimondotta, hogy a koalíció nem rendelkezik olyan programmal, amelylyel a rendet helyre lehet állítani, minél fogva a kibontakozást egyedül a 67-es alapon tartja megoldhatónak. Feltétlenül hiva ennél fogva a mai kormánynak. Bizalmat szavaz ezért Fejérvárynak és annak minden tagjának. Fejérváryt táviratilag üdvözölték. E határozatot az országos párttal közli.

Ausztria az orosz zsidókért.

Bécs, november 9. Ma tisztelgett Goluchovszky külügyminiszternél az ausztriai izraelita unió elnöksége s kérték, hogy a többi nagyhatalmakkal egyetértve járjon közbe Oroszországnál az ottani zsidók szomorú helyzetének megszüntetése iránt. Goluchovszky kijelentette, hogy a beavatkozás nehéz-

ségekre ütközik és sikerre különben sem vezetne. Biztosítá azonban a küldöttséget, hogy a zsidó ellenes mozgalom Ausztriába nem fog átszarni.

Brazília forradalomban.

Budapest, november 9. Braziliában a forradalom kiütött. Az utcai véres jelenetek ismétlődnek. Az általános zürzavar beköszöntött.

Az osztrák vasuti sztrájk.

Bécs, nov. 9. A Ferencz József pályaudvaron a vasuti alkalmazottak passzív rezisztenciája mellett is ma délig rendesen bonyolították le a forgalmat. A nyugatin is rend van, csak a azok ellen indítottak vizsgálatot, ki nem teljesítette köteleességét.

Az orosz forradalom.

London, nov. 9. Pétervárról jelentik: A hadseregben nagy forradalmi propagandát fejtenek ki. Nyíltan terjesztenek proklamációkat, melyeket a csapatok tiltakozás nélkül fogadnak el. A fekete tengeri és a keleti tengeri flottában nagy a forradalmiszellem. Pétervárott minap 20 gárda tisztet kell letartóztatni, Rudiger hadügyminiszter e miatt lemondott. A forradalmárok arra akarják rávenni a katonákat, hogy a jövő forradalomban passiv viselkedjenek.

Odessa: A csöcselék több osztrák és magyar alatt valót megsebesített és kifosztott. Kíev: A csöcselék Brodicski zsidó milliomos palotáját elpusztította. Fosztogatók elől vitték s czárképét. Brodicski Izot meggyilkolták, a család többi tagját a csaták veszedelmének szervezése miatt letartóztatták. Pétervár kétezer orosz felkelő tegnap átvált a porosz határon, mire porosz csendőrök 4-et a felkelők közül lelőttek.

Kronstadt, nov. 9. A lázadás mind nagyobb mértéket ölt. A lázadókhöz tengerészek is csatlakoztak. A város lángokban áll, lakosok hajón menekültek.

Pétervár, nov. 9. Trepov lemondását a czár elfogadta s egyuttal palota parancsnokká nevezte ki. A lemondás elfogadásának hírére egész Oroszország könnyebbülten lélegzett fel.

Egylet.

A szent Erzsébet egyesület szerdán d. u. tartotta rendes választmányi gyűlését, melyen a választmányi hölgyek igen szép számmal körülbelül negyvenen megjelentek. Tárgyalták: A karácsonyi vásárra vonatkozó előmunkálatokat. A karácsonyi vásár december hó 17. és 18-án fog megtartani. Nyitva lesz d. e. 11-1-ig és délután 5-7-ig. Az eddigi előjelekből ítélve gazdag és változatos lesz ezen karácsonyi vásár. Már több jelentkező iv visszakerült és sok szép tárgy máris összegyűlt. A részleteket legközelebb megállapítják. A teaelek rendesen két hetenként lesznek, márcziuz hó végéig, Karácsony előtt az egyesület által gondozott családok szegény gyermekei számára, karácsonyfa ünnepély lesz, november 19-én szent Erzsébet napján, reggel 7 órától déli 12 óráig a róm. kath. templomban gyűjtést rendeznek az egyesületi hölgyek számára. — Tervbe vétetett a jövő évi február hó elején rendezendő táncestély is. — Több új szegény család gondozásba felvétel, mások pedig vizsgálatra kiadattak. A pénztár állapota: Bevétel 8334 kor. 59 fill. Kiadás 1944 ker. 4 fill. Maradvány: 6390 kor. 55 fill.

Törvénykezés.

Lopás a randevun. Lopás büntette miatt került tegnap a törvényszék elé Bódi Juliánna püspök-ladányi hölgy. Azzal volt vádolva, hogy ez év október 7-én éjjel a nála aludt Magyar Ferencz karczagi lakos zsebéből 30 korona készpénzt és egy 2500 koronáról szőlő takarékné betéti könyvet ellopott, ez utóbbit ugyan, midőn észrevette, hogy a gyanu ellene irányul és a rendőrség nálla házkutatást akar tartani, az úrszékre dobta, a pénzt azonban megtalálta nálla a kutatást vezető rendőrbiztos. Mire azzal védekezett Bódi Juliánna, hogy ő ezen összeget Magyar Ferencztől kapta ajándékba. Minthogy a bizonyítás során ennek ellenkezője beigazolódott a törvényszék dr. Oláh Miklós bíró elnöksége alatt, Bódi Juliánna lopás büntette miatt 3 heti fogházra ítélte, melybe a vádlott belenyugodott s így az ítélet jogerős.

Közgazdaság.**Terményfőzse.**

Schvarcz E. Debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budape 1905. november 9.	
Készáru 10 olcsóbb határidők gyengültek.	
1905. októberi buza	16.92.—94
1906. áprilisi buza	17.26.—23
októberi rozs	—
1906. áprilisi rozs	14.42.—44
októberi zab	—
1906. áprilisi zab	14.36.—38
1906. májusi tengeri	14.12.—14
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repcze	25.40.—60

REGÉNY-CSARNOK.**A hetes számu zárka.**

50 Bűnügyi regény.
XVI.

De Chartrous Palmier herceg.

A premiere napja elkövetkezett. Buvard megkapta a jegyet és eljöttek. Kiséretében csupán Tibart volt, kit Buvard karján vezetett. De Bouguillart korezmájának törzsvendége alig volt felismerhető. Előkelő urias öltözetben volt, melle végig kirakva francia és külföldi érdemrendekkel. Ha Buvard be-szélt hozzá, úgy szólította!

„De Chartrous Palmier herceg.”

Buvard karján jelent meg Theatre Francais-ban. Otthon bevett némi erősítőt, mert még mindig nagyon gyöngye volt és nehe-zére esett a járás.

A tömeg udvariasan engedett utat az előkelő megjelenésű férfiúnak, érdemrendjeivel pazarul diszitett ruházata általános bámulatot és csodálkozást keltett. Meghajoltak előtte és Tibart, aki mindjobbban beleilleszkedett az urizálásba — tetszett neki a mulatság — kegyesen fogadta a hódolatokat.

A függöny felgördült, az előadás megkezdődött, Tibart a szinpaddal szemben egy zsöllyében helyezkedett el. Sokkal bágyadtabb volt mintsem, hogy a szinpaddon történők érdekelték volna; csak felvonásközökben, midőn hatalmas fény árasztotta el a színházat, a közönség ragyogó toilletjei és csillogó ékszereik terítették magához.

Hirtelen összeresztent. A szomszédos páholyba két firiu lépett be. Habár Tibart nem is láthatta őket, mégis hideg borzongás futott rajta végig. A két firiu néhány szót szolt egymáshoz.

— Mi bajod van, kérdezte Buvard, aki figyelemmel kísérté Tibartot.

— Ezt a hangot, melyet a szomszéd

páholyban hallok, mintha már hallottam volna valahol.
— Hol?

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet (A) Bérlet (A)
Debreczen, péntek, 1905. november 10 én:

Hun utódok.

Szomorujáték 3 felvonásban. Irta Váradi A.
SZEMÉLYEK:

Attila, hunok királya	— — — — — Győre Alajos
Kriemhilda, felesége	— — — — — Jeszenszkyne.
Aladár) fiai	— — — — — Deésy Alfréd
Csaba)	— — — — — Ternyei Lajos
Marcianus, bizánczi császár	— — — — — Krasznay E.
Polydora rokoua, tusz Attila udvaránál	— — — — — Markovits M.
Hagen, lovag	— — — — — Szakács A.
A bizánczi patriarcha	— — — — — Perényi József
Priscus Rhetor, bizánczi követ	— — — — — Békés Gyula
Boruth, táltos	— — — — — Szilágyi Ernő
Zsomor, vezér	— — — — — Árkossy Vilmos
Rabonbán	— — — — — Ungváry V.
Pgy táltos	— — — — — Sarkady V.
Egy öreg hegedős	— — — — — Polgar Sándor.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Jäger alsó ruházat.

Flanell takarók.

Függönyök. Lópokróczok.

Linoleum.

Külön szőnyeg osztály.

Valódi persa szőnyegek

óriási raktára.

Legjobb bajuszodró a híres DEBRECZENI

„GZIVIS“ bajuszpedró

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

Aláírási felhívás.

Debreczen sz. kir. város és vidéke t. közönségének tudomására hozzuk, hogy

„Központi Bank“

m. sz. cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alakítottunk, mely céljául tűzte ki **olcsó hitel nyújtás** által a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását.

A szövetkezet 4 éves évtársulatot alakít, heti 50 fillér törzsbetéttel, s működését 1906. évi január hó 1-én hivatalos helyiségében **Piacz utca 65. szám, (Czegely ház)** megkezdí.

Debreczen 1905. év október hó 28-án.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Szávay Gyula,
kereskedelmi és iparkamarai titkár,
elnök.

Dr. Nyiri Ernő
jogtanácsos jegyző.

Lestyán Adorján,
kir. tanácsos kir. közjegyző,
alelnök.

Lichtblau Albert
ügyvezető igazgató.

Debreczeni Jenő
gázgyári igazgató.

Kerekes Géza
földbirtokos.

Nagy Sándor
birtokos.

Erber Ernő
nagykereskedő.

Király József
gazdálkodó.

Németh András
szálloda tulajdonos.

Dr. Gáspár Géza
orvos.

Klein Ignác
nagykeresk.

Nyiri Géza
máv. hivatalnok.

Dr Hegedüs Jenő
ügyvéd.

Körner Adolf
városi tanácsnok.

Publig Ernő
birtokos.

Hoffmann Sándor
nyomda tulajdonos.

Miskolczy Lajos
tb. főszolgabíró.

Reichmann Armin
földbirtokos.

Horváth Jenő

első magyar ált. bizt. társ. titkára.

Sinka Sándor
főgymnáziumi tanár.

Aláírás eszközölhető bármelyik igazgatósági tagnál, ugyszintén az alábbi üzletekben elhelyezett aláírási iven:

Aszódi Mór (Kispiacz)

Borsos Kata czégnél (Piacz utca városház épület.)

Blattner Gyula üveg- és porcellán kereskedő (Piacz-u. 42.)

Első debreczeni szappangyárosok (Piacz-utca Vecsey ház.)

Gerstner Kálmán fűszerkereskedő (Széchenyi utca)

Kun Márton kötszerész (Piacz-utca 12. sz.)

Klein Ignác fűszer nagykereskedő (Csapó utca.)

Magyar fém- és lámpaarugyár (Városi bérház.)

Medgyaszay Sándor (Degenfeld-tér 3.)

Neumann Nándor olaj- és festékkereskedő (Hatvan-u. 5.)

Schwartz Vilmos butorgyáros (Piacz-utca.)

Turai Farkas (Miklós-utca.)

Darvas testvérek (Piacz-utca 24.)

Hrabéczy Antal (gőzmosóda Széchenyi utca 42.)

Hajdumegyei Népbank

mint szövetkezet.

Harmadik évtársulatát 1906. január 1-én megnyitja, melybe tagok már most és az évfolyamán bármikor beléphetnek.

Az intézet tagjainak száma rövid két évi fennállása alatt 1500 ra emelkedett, akik 10000 törzsbetételre több mint 260000 koronát fizettek be, mely összeg az évtársulat tartama alatt 1300000 korona tőkének felel meg.

A törzsbetétek eddig megállapíthatólag 6%-ot jövedelmeznek.

Kölcsönöket a het bármelyik napján utólag fizetendő legolcsóbb kamattal mellett folyósít.

Hitelre a harmadik évtársulatba belépő tag már most igényt tarthat, úgy hogy befizetése csak 1906. január 1-én veszik kezdetüket.

Minden 100 korona kölcsön heti 50 fillérjével visszafizethető.

Jelentkezések a harmadik évtársulatba való belépésre vagy kölcsön iránt bármely nap délelőtt vagy délután az intézet helyiségében Piacz-u. 26., főtörzsedé épületben eszközölhetők.

Dr. Révi Nándor,
jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő,
elnök.

Ügyvezető választmány:

Hegedüs Sándor.

Dr. Ferenczy Gyula,
elnök.

Grósz Nagy Ferencz.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásánál tessék válaszlevelet csatolni.

Iparos 30 éves nőstül nőhajtana, elvenne olyan hajadon vagy özvegy asszonyt, kinek 4-5000 korona készpénze van. Komoly ajánlatok „Iparos” czímen a kiadóba kéretnek.

Egy jó karban levő toilette tükör asztalka megvételre kerestetik. Czím a kiadóba.

276 holdas birtok teljes szántó eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Czím a kiadóhivatalba.

100 kilo száraz csertölgyfa 1 frt. Házilag készített hordós káposzta, ecetes és kovászos ugorka állandóan kapható Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Végkiárúsítás üzletfelosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárúsítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézmű-áru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részletfizetésre.

Szép káposzta kapható leszállított áron rövid ideig Csapó-u. 29.

Egy pénztárnoknő jó családból való 20-45 évesig, jó számoló esetleg a ki már üzletben alkalmazva volt 8-10 forint havi fizetéssel teljes ellátással, állandó alkalmazást nyerhet Slachta Jánosnál fűszer és vas üzletében H.Nánáson.

Meghívás.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok

t. tagjai

az 1905. november hó 26 ik napján délután 2 órakor a Csarnok helyiségében megtartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

TÁRGYAK:

1. A választmány jelentése, az évi számadások betérjesztése és a felmentés fölötti határozathozatal.
2. Az alapszabályoknak szükségessé vált módosítása.
3. A jövő évi költségvetés megállapítása.
4. Tagok részéről benyújtott indítványok.
5. Számvizsgáló bizottság kiküldése.
6. Elnök, alelnökök választása.
7. A választmányból kilépő tagok helyének alapszabályszerű betöltése.

Az elnökség.

Onvédelmi célból

a legjobb minőségű forgó pisztolyokat és angol „boxer”-eket ajánlok legnagyobb választékban és jutányos árak mellett.

Tóth Gyula

Debreczen, Piacz-u. 20-27.

Őszi idényre megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanelok és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Papanok 2 frttól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és szines ciottból, bugyogót téli- ben és fehérben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 frt, hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., kézelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Ingtalan árverés.

A néhai Nagy János hagyatékához tartozott s több jótékony intézménynek hagyományozott ingatlanok u. m.:

A debreczeni 2163 és 2171 számú telekjegyzőkönyvben foglalt Csók-utca 3 sz. a. házastelek, ennek ondódi földje és a vénkerti szőlő önkéntes árverésen eladatnak.

Határidőül: 1905. évi november hó 14-ik napjának délutáni 3 órája tüélett ki a debreczeni ref. egyház tanácsstermébe.

Ez árverésre az érdeklődőket azzal hívom meg, hogy az árverési feltételek nálam, dr. Tüdös János, dr. Magos György és dr. Nagy Lajos ügyvéd uraknál megtekinthetők.

Debreczen, 1905. november 8.

Márton Imre
ügyvéd.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek. Női ruha és kosztüm kelmék. Bluz selymek, Jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szőrme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű francia P. D. jegyű kítűnő szabásu

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

2166-1905 tkv. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A derecskei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Borus Sándor végrehajtatónak, Gócza Ferencz h. bagosi lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében a nevezett végrehajtatónak 27 kor. tőke, ennek 1905. évi október hó 2. napjától járó 6% kamatai, 18 kor. 90 fillér már megállapított végrehajtási, az árverés kérésért jelenleg 17 kor. 40 fillérben megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbíróóság területén levő a h. bagosi 785. sz. tkvben A I. 263. hrsz. a. foglalt egész borsóságra, vagyis az 1881 évi 60 t. cz. 156. §. d) pontja alapján a társtulajdonosok Gócza Eszter férj. Milics Józsefné, Gócza Ágnes Faragó Imréné, Gócza Zsófia férj. Czérna Józsefné és Gócza Lajos jutalékaira és 320 koronában, továbbá a h. bagosi 784 sz. tkvben A : I. 649/b hrsz. szántóra a 2868/b hrsz. szántóra az 1864. hrsz. szántóra a 3224 hrsz a. szántóra, a 4603/a hrsz. a. erdőre mint egészben Gócza Ferencz tulajdonát tevő ingatlanokra együtt 845 koronában végül ugyan e tkvben A + 3555/b. hrsz. a. egész szőlőre 50 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az 1905. évi december hó 27. napjának délelőtti 10 óráját H.-bagos község házához kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróáságnál mint telekkönyvi hatóságnál, ugy H.-bagos község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Derecskén, 1906. október 20-án.

Jakó, kir. járásbíró.

Ajánlom elsőrendű gyáraktól gondosan összeválogatott divat, vászon áruimat, ugy szintén alkalmi vételek útján beszerezett szövet vászon és harisnyaraktárunkat a vásárló közönség szives figyelmébe. Állandó raktár bel- és külföldi divatkülönlegességei, ruhakelmékben és selymekben. Schroll gyártmányu sifonok és vasznak árjegyzék szerint. Női fehérneműek egyszerűek és finomok. Saját gyártmányu paplan, madracz, szőnyeg, függöny, ágyterítő készlet. Teljes menyasszonyi kelengyék 78-500 forintig. Alkalmi vétel ujonnan érkezett 650 vég 120 cm. széles világhírű s mindenkit bámulatba ejő tiszta gyapju scott szövet 55, 93, 120

krajcárért. 335 vég Co-tum kelmék minden szín 1.50 krajcártól 250 ig. — 920 vég kítűnő vászon női alsó nadrág, forint. 4.15, 4.90, 5.60.

Mint hogy az eladásnál, valamint a rendelésnél személyesen közvetlenül foglalkozom a legmesszebb menő figyelemmel és lelkiismerettel eszközlöm a vételt.

Lówy F. Piacz-utca 24. Fehérló szálloda mellett.

VIGYÁZZ: Kékre festett kirakat!